

Informacja w sprawie ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw

Uchwalona w dniu 23 marca 2017 r. ustawa o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw ma na celu wprowadzenie nowych unormowań, które mają doprowadzić do surowszego i przede wszystkim bardziej skutecznego ścigania i karania kierowców łamiących uporczywie przepisy ruchu drogowego.

Zmiany wprowadzane ustawą objęły przepisy pięciu ustaw:

- Kodeksu karnego,
- Kodeksu wykroczeń,
- Kodeksu postępowania karnego,
- Prawa o ruchu drogowym oraz
- Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Najważniejsze zmiany dotyczą przepisów Kodeksu karnego i polegają na:

- zaostrzeniu odpowiedzialności karnej za czyn polegający na spowodowaniu wypadku w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, którego następstwem jest śmierć człowieka albo ciężki uszczerbek na jego zdrowiu (art. 177 § 2 w zw. z art. 178 § 1 k.k.),
- dodaniu nowego art. 178b, który kreuje nowy typ czynu zabronionego jako przestępstwo, który polega na niezatrzymaniu niezwłocznym pojazdu i kontynuowaniu jazdy pojazdem mechanicznym, pomimo wydania polecenia zatrzymania pojazdu przez osobę uprawnioną do kontroli ruchu drogowego, poruszającą się pojazdem lub znajdującą się na statku wodnym lub powietrznym,
- wprowadzeniu obowiązku orzekania przez sąd zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w razie skazania sprawcy czynu określonego w art. 178b (ucieczka przed pościgiem), art. 180a (prowadzenie pojazdu mechanicznego pomimo cofnięcia prawa jazdy) lub w art. 244 (niezastosowanie się do orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych),
- zaostrzeniu sankcji przewidzianej za czyn opisany w art. 244 k.k. (niestosowanie się do orzeczonych środków karnych) poprzez zmianę zagrożenia na karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Dokonana w art. 2 nowelizacja Kodeksu wykroczeń polega na wydłużeniu okresu przedawnienia karalności za wykroczenie (a więc ścigania i orzekania). Art. 45 § 1 Kodeksu wykroczeń stwierdza, że przedawnienie karalności wynosi rok i jest liczone od dnia popełnienia czynu zabronionego. Jednak w razie wszczęcia postępowania w sprawie o

wykroczenie w tym okresie, dochodzi do przedłużenia karalności do 2 lat, liczonych od dnia popełnienia czynu. Obecna nowelizacja stanowi, że karalność wykroczenia, w przypadku wszczęcia postępowania, ustaje po upływie 2 lat, liczonych od dnia zakończenia rocznego okresu przedawnienia karalności, czyli po upływie 3 lat od dnia popełnienia czynu.

W art. 3, w przepisach Kodeksu postępowania karnego, dodano nowy § 1b w art. 213, który w przypadku prowadzenia postępowania w sprawach o przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w ruchu lądowym nakazuje organom prowadzącym postępowanie uzyskiwać informacje z centralnej ewidencji kierowców oraz z ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego. Przepis ten, zgodnie z art. 7 uchwalonej ustawy, będzie stosowany nie tylko do spraw nowych, ale też do tych toczących się i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy.

Przepisy zmieniające ustawę – Prawo o ruchu drogowym wprowadzają zmiany w zakresie poddawania kierujących pojazdami i innych osób, w stosunku do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mogły kierować pojazdem, badaniom w celu ustalenia zawartości w organizmie alkoholu lub obecności środka działającego podobnie do alkoholu. Główną zmianą jest rezygnacja z badań zawartości w organizmie alkoholu dokonywanych na podstawie badań moczu. Takie rozwiązanie ma na celu harmonizację przepisów Prawa o ruchu drogowym z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Kolejna ze zmian wskazuje, że każde z badań mających na celu ustalenie obecności w organizmie środka działającego podobnie do alkoholu może być przeprowadzone w razie braku zgody osoby podlegającej badaniu.

W ostatniej ze zmienianych ustaw, w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia, zadania związane z dystrybucją bloczków mandatowych przekazuje się do kompetencji ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz w celu poboru grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego, wprowadza się tzw. przelewy zdefiniowane.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 5 pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.